

2-TOIFA DIABET UCHUN O‘TLAR

O‘sarov Azamat Asatullayevich
Eshmamatova Ruxshona Tulqin qizi
Muqumjonova Sangina Alisherovna
Samarqand Davlat Tibbiyot Universiteti
E-mail: amattou@rambler.ru

ANNOTATSIYA

2-toifa qandli diabet - bu glyukoza bardoshlilikining buzilishi natijasida yuzaga keladigan endokrin kasallik. Oshqozon osti bezi hayotiy gormon insulinini etarli miqdorda ishlab chiqaradi, ammo u shakarni parchalay olmaydi, chunki to‘qimalarning glyukoza sezgirligi buziladi. Normoglikeymiyaga erishish uchun, ya‘ni normal glyukoza darajasi, shakarni kamaytiradigan dorilar, maxsus parhez va jismoniy mashqlar qo‘llaniladi. 2-toifa diabet uchun o‘tlar ham qon glyukoza darajasini pasaytirish, tanani vitaminlar bilan to‘yintirish va immunitetni tiklash qobiliyatiga ega.

Kalit so‘zlar: glyukoza, qon, vitamin, allergiyaga moyillik, Blueberry mevalari, Preparat, diabet, alkogol, Qandli diabet, intolerans, Oshqozon osti bezini.

O‘simlik tibbiyotining maqsadlari :

• qon va siydikda glyukoza darajasini normallashtirish. Ba‘zi o‘simliklar tarkibidagi tabiiy insulinga o‘xshash komponentlar tufayli o‘tlardan muntazam foydalanish bilan shakarni kamaytiradigan dorilarning dozasini kamaytirish va ba‘zan ularni qisman almashtirish mumkin;

- ortiqcha glyukoza tanadan tabiiy ravishda olib tashlash;
- ko‘zlar, jigar, buyraklar, qon tomirlari, teriga zarar etkazish kabi diabetning bunday oqibatlarini oldini olish;
- oshqozon osti bezining faoliyatini tiklash;
- umumiy salomatlikni mustahkamlash, immunitetni oshirish;
- psixologik farovonlikni yaxshilash, uyquni normallashtirish.

Shuni unutmasligimiz kerakki, dorivor o‘simliklar faqat yordamchi terapiya sifatida ishlatiladi. O‘tlar faqat shifokor tomonidan bemorga buyurilgan davolanishni to‘ldiradi. Asosiy terapiyadan bosh tortish hayot uchun xavfli va sog‘liq uchun xavfli oqibatlarga olib kelishi mumkin.

O‘simlik dori vositalaridan foydalangan holda davolash qoidalari

O‘simlik terapiyasini boshlashdan oldin, har bir bemorning ayrim xususiyatlarini hisobga olish kerak o‘simlik dori . Oddiy qoidalarga rioya qilish eng yaxshi ta’sirga

erishishga, salbiy asoratlarni bartaraf etishga va umumiy sog'lig'ingizni yomonlashishiga yordam beradi.

Qandli diabet uchun o'tlardan foydalanish bo'yicha tavsiyalar:

- har qanday o'simlik yoki o'simlik kolleksiyasi davolovchi shifokor yoki o'simlikshunos tomonidan tasdiqlanishi kerak, diabet shaklini, inson tanasining individual xususiyatlarini va boshqa ba'zi jihatlarni hisobga olgan holda;

- o'tlar bilan davolash kurslarda o'tkazilishi kerak; terapiyani to'xtatish tavsiya etilmaydi; yaxshi ta'sirga faqat tabiiy dorilarni muntazam ravishda ishlatish bilan erishish mumkin;

- terapiya kursidan oldin o'tlarning tarkibi va kontrendikatsiyasini diqqat bilan o'rganish kerak;

- agar kichik nojo'ya ta'sirlar ham yuzaga kelsa, davolanishni darhol to'xtatish kerak;

- Dorixonalarda yoki do'konlarda o'tlarni sotib olayotganda, siz, albatta, yaroqlilik muddatiga e'tibor berishingiz kerak o'simlik dori, va dorivor o'simliklarni sotish uchun litsenziya so'rashdan tortinmang.

Xom ashyoni mustaqil ravishda sotib olayotganda, o'tlarni yo'llardan, fabrikalardan va chorva yaylovlaridan uzoqroq joylarda yig'ish tavsiya etiladi. Ekologik toza joylarga - o'rmonlarga, tozalagichlarga, daryo qirg'oqlariga ustunlik berish yaxshiroqdir. Siz bozorda o'simliklar sotib olmaysiz, chunki o'tlarni qo'lda sotib olayotganda, mahsulot sifatiga ishonch yo'q. Bundan tashqari, dorivor materialni tayyorlashda ko'plab o'simliklar bir-biriga juda o'xshashligini hisobga olish kerak.

Muhim! Ko'pgina tabiiy o'simliklar allergiyaga olib keladi. Agar toshmalar, terining qichishi yoki boshqa tashvish beruvchi alomatlar paydo bo'lsa, davolanishni to'xtatish va shifokor bilan maslahatlashish tavsiya etiladi.

2-toifa diabet uchun qanday o'tlar ishlatiladi

Mutaxassislar 2-toifa diabet uchun qanday o'tlardan foydalanishni maslahat berishadi? O'simliklar turi davolash maqsadlariga qarab tanlanadi. Kasallik uchun quyidagi o'tlar qo'llaniladi:

- vitamin o'z ichiga olgan. Bu o'simliklar tanani foydali vitaminlar va minerallar bilan to'yintirish uchun bemorlarga buyuriladi. Ular orasida qichitqi o'tlar, gul kestirib, lingonberry barglari va boshqalar mashhur;

- tiklash. 2-toifa diabet to'qimalarda metabolik kasalliklar bilan bevosita bog'liq bo'lganligi sababli, kasallikdagi metabolik jarayonlarni kuchaytiradigan o'simliklardan foydalanish kerak. Chinor, limon balzam, karahindiba, o't o'ti, civanperçemi va boshqalar kabi o'tlar bu vazifani yaxshi bajara oladi;

- tiklovchi. Bu erda kalamus, hindiba, ginseng, hibiscus, xushbo'y rue va boshqalar ishlatiladi;

• gipoglikemik vositalar. Shakarni pasaytiradigan o'simliklar guruhiga dulavratotu ildizi, yonca barglari, elekampan, ko'k barglari, mantiya, qizil va boshqalar kiradi.

Men o'tlarni ham alohida, ham dorivor aralashmalar shaklida ishlataman. Ba'zi o'simliklar kombinatsiyalangan ta'sirga ega. Misol uchun, choy sifatida pishirilgan qulupnay barglari shakarni kamaytirishdan tashqari, yallig'lanishga qarshi va mustahkamlovchi ta'sirga ega. Qichitqi o'ti tanani vitaminlar bilan to'yintirishga yordam beradi, engil diuretik ta'sirga ega va gemoglobinni oshiradi.

O'simlik dori vositalariga qarshi ko'rsatmalar

Ko'rinib turgan xavfsizlikka qaramay, ba'zi hollarda o'simlik bilan davolash qat'iy kontrendikedir. Quyidagi hollarda bemorlarga o'simlik preparatlarini qo'llash taqiqlanadi:

- allergiyaga moyillik;
- og'ir diabet va uning hayot uchun xavfli asoratlari - gipoglikemik, giperglikemik koma va boshqa holatlar;
- qon glyukoza konsentratsiyasining tez-tez oshishi yoki kamayishi.

2-toifa qandli diabetni dorivor o'simliklar yordamida davolash patologiyaning remissiya davrida, qon va siydikda shakar darajasi barqaror bo'lganda amalga oshiriladi. Terapiya shifokorning tavsiyalariga qat'iy muvofiq amalga oshiriladi. O'simliklarni o'zingiz tanlash tavsiya etilmaydi.

Shakarni pasaytiradigan o'tlar

Shakarni kamaytiradigan o'tlar 2-toifa diabet uchun ishlatiladigan ko'plab farmatsevtik preparatlar tarkibiga kiradi. Bu o'simliklar qondagi glyukoza darajasini tartibga soluvchi insulinga o'xshash komponentlarga boy. Xo'sh, insulinga bog'liq bo'lmagan diabet bilan og'irgan bemorlar qanday o'tlarni ichishlari kerak?

Dulavratotu ildizi

Burdock tarkibida efir va yog'li yog'lar, achchiq glikozidlar, taninlar, polisakkarid inulin, vitaminlar va minerallar mavjud. Kasallikni davolash uchun o'simlikshunoslar bemorlarga o'simlik ildizidan tayyorlangan qaynatma ichishni tavsiya qiladi.

Tayyorlash usuli:

1. O'simlikning quruq barglari va ildizlarini maydalang, bir osh qoshiq xom ashyoni emalli idishga soling.
2. Mahsulot ustiga bir stakan qaynoq suv quyib, taxminan 25 daqiqa davomida suv hammomida pishiring.
3. Tayyor bulonni sovutib, mato yoki nozik elakdan o'tkazing.

Dori muzlatgichda saqlanadi. Ovqatdan oldin kuniga uch marta bir osh qoshiq ichish kerak. Terapiya kursi 30 kun.

Clover barglari

Bu o'simlikning barglarida karotin, fitoestrogenlar, flavonoidlar, taninlar, oqsillar, yog'lar, organik kislotalar va ko'plab vitaminlar va minerallar mavjud. Yonca organizmdagi glyukoza konsentratsiyasini normallashtirishga yordam berishi ilmiy jihatdan isbotlangan.

Tayyorlash usuli:

1. Suvni qaynatish uchun.
2. Bir stakan ozgina sovutilgan suvga bir choy qoshiq maydalangan yonca barglarini qo'shing va yaxshilab aralashtiring.
3. Preparatni yarim soat davomida infuz qilish.

Shundan so'ng, ichimlikni torting, har ovqatdan oldin 2 osh qoshiq oling. Terapiya kursi kamida bir oy bo'lishi kerak.

Muhim! Yonca bilan davolashda preparatning dozasiga qat'iy rioya qilish kerak, chunki dozadan oshib ketish gipoglikemiyaga olib kelishi mumkin.

Poychaqirkar (CHAQIRTIKAN - HULTHEMIA PERSICA) -

Taxminan 75% Fors hultemiyasini o'z ichiga olgan forbsning hazm bo'lish ko'effitsienti 52,0 ni tashkil qiladi. 100 kg quruq moddada 1,23-1,27 kg hazm bo'ladigan oqsil va 66,2-79,0 ozuqa birligi mavjud. Yozda, kuzda va qishda tuyalar tomonidan yeyiladi. Qo'ylar qishda barglarini yeydi[2].

Tayyorlash usuli:

1. 5 yoki 6 dona qirqilgan tomirlarini 1 litr suvda qizg'ish ranga kirguncha qaynatib olinadi.
2. Suviguncha tindirib qo'yiladi.
3. Biur kunda besh mahal 150-200 grammdan istemaol qilinadi

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI: (REFERENCES)

1.А.Г. Ашотян РОЛЬ ЛЕКАРСТВЕННЫХ РАСТЕНИЙ В ЛЕЧЕНИИ САХАРНОГО ДИАБЕТА // Фундаментальные исследования. – 2009. – № 10. – С. 31-32;

URL: <https://fundamental-research.ru/ru/article/view?id=2075> (дата обращения: 03.10.2023).

2.Усаров А.А, Асатуллаев И.А. Использование учения Ибн Сины в современной фармации, Natural Product-Based Radiopharmaceuticals, Presentation • March 2022<https://www.researchgate.net/publication/359415209>

3. Усаров А.А, Асатуллаев И.А. QANDLI DIABET BEDAVO KASALLIK EMAS Scientific Journal ERUS. ISSN 2181-3515 Vol.2, №11 (5.564), November 2023. P.276–279.

<http://erus.uz/index.php/er/article/view/4719>

4. [Rosa persica Michx.](#) [Архивная копия](#) от 15 июня 2021 на [Wayback Machine](#) на сайте The Plant List

5. [Агабабян Ш. М.](#) [Кормовые растения сенокосов и пастбищ СССР](#) : в 3 т. / под ред. [И. В. Ларина](#). — М. ; Л. : Сельхозгиз, 1951. — Т. 2 : Двудольные (Хлорантовые — Бобовые). — С. 513. — 948 с. — 10 000 экз.